

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

273. Qualiter dicta quæst. præced. extendenda & limitanda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

qua etiam numerantur beneficia regularia, qua per religiosos administrantur sub obedientia & gubernio religiosorum Praetorium, quale v. g. est officium parochi dispensare. Quin etiam multas Religiones habere à Sede Apostolica privilegium dispensandi cum Monialibus sibi subjectis, ut non obstante illegitimitate possint esse Abbatissae, & id revocatum non esse à Tridentino testatur Fagn. in c. ut fili. de fil. presb. n. 53. citans Sanch. in decal. l. 5. c. 5. n. 20. Rodriq. q. 13. a. 22. Porro non posse id illos nisi cum Capitulo generali, vel provinciali, vel intermedio juxta const. Greg. XIV. qua incipit: *Circumscripta*, & sine votis saltem diffinitorum, ubi tales sunt, tener communis Rodriq. loc. cit. a. 6. Mirand. in manuali Praet. t. 1. q. 19. a. 3. Nihilominus posse id modò Superiores solos sine capitulo, sicut prius ante constitutionem Sixti V. fuse probat Pass. a. n. 113, putatque etiam num. 121. solum Papam posse dispensare cum illegitimo, ut fiat Generalis religionis.

Questio 272. Ad que Ecclesiastica munia & beneficia specialiter, tam jure antiquo, quam novo Tridentini prohibeantur eligi, vel quocunque alio modo promoveri filii illegitimi Sacerdotum, aut aliorum Clericorum?

Respondeo: obtinere nequeunt ullum beneficium, aut etiam ullo modo ministrare in Ecclesia, in qua eorum pater habet aut habuit dignitatem, Canonicatum, parochiam, aliud nec beneficium, aut ex officio ministravit; insuper ne pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinuerunt, habere possunt. habentur hæc c. ad presentiam. c. præsentium, c. conquirente, c. cum decorum, de fil. presb. Trid. sess. 25. c. 15. de reform. idque non tantum ideo, ut omnis species hereditaria successionis evitetur (quod etiam concernit filios legitimos presbyterorum) c. apostolica. 7. q. 1. c. ad extirpandas, & c. ad hec. de fil. presb. Verum etiam ut memoria paterna incontinentia quam longissime pereat ab Ecclesiis, & ut ait Less. l. 2. de Iust. c. 34. n. 88. quia sedum est, ut sic toti populo exemplum paternæ incontinentia, velut cum præmio ac dignitate assidue ostentari. Multo que magis, & quidem in individuo per text. c. cum decorum. de fil. presb. vetatur filius illegitimus habere in eadem Ecclesia beneficium, dum illud participat in servitio altaris cum beneficio patris, eo quod vel sic facile contingere posset, ut illegitimus filius in altaris officio ministraret impudico patri, in quo unigenitus Dei filius aeterno Patri pro salute humani generis visitatur, quod admodum probossum est, ut probat cit. textus Lott. l. 2. q. 48. n. 190. atque ex his jam constat longe minus posse filium illegitimum idem beneficium patris sui obtinere, ne quidem in commendam temporalem: aut etiamsi beneficium paternum mutaret speciem. v.g. ex portione factum Canonicatus. et si horum duorum contrarium innuat Lott. num. 209. & 210. nisi forte ibi loquatur de filio legitimo. Sed neque posse filium illegitimum obtinere beneficium paternum, et si aliquis tertius intermedius possedisset illud beneficium per triginta annos. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. n. 2. Lott. num. 211. contra Gonz. Gl. 5. n. 33. censem non impediri filium illegitimum huic tertio succedere, cum videatur sic lapsu

tanti temporis existentia memoriam paternæ incontinentia, ut ea excitari nequeat ex hoc facto successionis; sed admisla etiam hac ratione, an non talis adhuc ministrat in Ecclesia, in qua pater ejus obtinuit beneficium? quod simpliciter vetatur.

Questio 273. Qualiter hoc ipsum extendendum & limitandum?

Respondeo primò: ut per illegitimos intelligantur nati ex fornicario concubitu non tantum post, sed etiam antequam eorum pater esset Clericus. Garc. p. 7. c. 3. n. 15. Paxjord. l. 10. lit. 11. n. 25. Barb. de pot. Ep. alleg. 65. Pass. c. 25. n. 239. contra Mirand. t. 3. q. 1. a. 10. Rodriq. t. 1. q. 13. n. 7. Item nati postquam pater renunciasset beneficio & Clericatu Pass. loc. cit. contra Paxjord. Item illegitimi legitimati per rescriptum Papale, nisi in eo expresse & specialiter sublata sit hac inhabilitas ad habendum patris beneficium, aut in Ecclesia, in qua is illud habuit. Laym. in c. 2. de fil. presb. n. 1. Sayr. de conf. l. 6. c. 11. nu. 30. Secùs est de legitimatis per subsequens matrimonium, quia talis comprehenditur sub nomine nati ex legitimo matrimonio, etiam in materia stricta. Gl. in c. innovat. de elect. Butr. apud Fagn. in c. ad extirpandas. de fil. presb.

2. Non tamen intelligantur filii legitimi per patrem illegitimum descendentes ab avo Clerico. Nepotes enim nomine filiorum non veniunt in odiosis, sed solum in favorabilibus, juxta l. Julian. ff. de rit. nupt. & l. patris. ff. de adult. Barb. ad cit. c. 15. Trid. n. 6. citans Castrop. Riccius in prax. p. 4. re-sol. 374. Sayr. loc. cit. c. 10. n. 46. Azor loc. cit. c. 4. q. 17. Pass. n. 228. citans plures alios. Navar. l. 1. conf. 9. de fil. presb. Fagn. ad c. ex transmissa. nu. 20. inquiens id hodie indubitatum, eo quod Greg. XIII. ex sententia S. Congregationis declaravit, nec constitutionem Clement. VII. qua incipit: ad Canonum Conditem; nec Trid. sess. 25. c. 15. obstat, quo minus nepos legitimus ex filio illegitimo possit obtinere beneficium avi, in tali enim nepote non consideratur incontinentia illa avita seu avi, neque persona nepotis est apta excitare ita memoriam illius incontinentia, sicut persona filii illegitimi sui patris Lott. loc. cit. Idque ut iidem AA. tam vivente quam defuncto patre contra Imol. Rebuff. Salzed. Host. Syl. Angel. Arm. Less. loc. cit. c. 34. num. 91. Pith. de fil. presb. n. 37. Laym. ad c. ad extirpandas. num. 2. qui tamen postea cum aliis apud Pass. loc. cit. admittunt posse ne- potem talem succedere immediate avo in beneficio, dum pater illegitimus adhuc vivit (eo quod tunc cesset ratio prohibitionis, nempe species hereditaria successionis; dum enim pater vivit, nepos etiam legitimus non potest succedere avo in bonis, sed pater est proximus haeres) secùs si mortuus est: nec putant hi AA. obstat sibi, quod, ut dictum, nomine filiorum in odiosis non veniant nepotes, quia hanc materiam dicunt non esse odiosam, aut pœnale, sed favorabilem, non quidem respectu illorum nepotum, sed Ecclesiam, cum filii legitimii non repellantur à beneficiis paternis in pœnam, sed ob favorem & commodum Ecclesiam. Laym. loc. cit. n. 2. quin & dum agitur de successione, vel quasi successione hereditaria, etiam post mortem patrum suorum, nepotes veniant nomine filiorum. Idem dicendum est secundum Castrop. de benef. d. 4. p. 2. n. 3, qui pro hoc citat Nav. conf. 9. de fil.

de fil. presb. n. 9. Sayr. de irreg. l. 6. c. 10. n. 4. Azor p. 2. l. 6. c. 4. q. 17. Barb. p. 3. alleg. 65. num. 18. Garc. loc. cit. n. 27. & Azor apud Barb. loc. cit. de nepote illegitimo talis avi; Concilium Trident. namque paterna, & non avita incontinentia memoria à loco sacro vult arcere, & sic S. Congreg. 17. Octob. 1591. amplexam fuisse hanc sententiam etiā alias senserit contrarium, testatur Barb. apud Castrop.

3. Neque etiam comprehenduntur Nepotes in linea collaterali, quo minus illi beneficium patrui, vel avunculi immediatè post illum (salem si jure hereditario non succedant. Pirk. loc. cit. num. 39.) habere possunt; cum inter Collaterales non sit tanta necessitudo successionis, quanta est inter filium & nepotem respectu patris vel avi. Rebuff. loc. cit. num. 30. sumitur ex cap. ex parte. de offic. delegat.

4. Multominus autem comprehenduntur illo Trident. decreto, aut etiam ratione ab illo data Patres clerici illegitimorum: in filio namque illegitimo presbyteri, (cum is sit, & dicatur argumentum ambulans super terram incontinentia paterna. Gloss. in cap. proposuisti, dif. 82. item filius sit imago patris, eumque representet, qualiter pater non est imago filii; nec eum representet) magis conservatur memoria istius incontinentia, quam in ipso patre, neque etiam pater ita videtur representare hereditariam successionem, dum succedit in beneficio, ut Castrop. adeoque is succedere potest in eodem filii illegitimi beneficio & decis. Rot. Garc. loc. cit. num. 28. Less. loc. cit. num. 91. Sayr. loc. cit. num. 44. Barb. loc. cit. n. 7. citans plures Fagn. in c. ex transmissa. num. 26. Castrop. loc. cit. num. 5. citans Rebuff. in pr. tit. de dispens. super defectu natalium. num. 29. Quintadv. Eccles. s. 2. n. 95. Gigas de pension. q. 86. num. 10. contra Lott. l. 2. q. 48. num. 194. cuius rationes in oppositum vide quest. post henc. 6. uti & dicenda paulo post ex Lott. ad hoc ultimum punctum.

Quæstio 247. Quid veniat nomine ejusdem Ecclesiæ?

R Espondeo: Veniunt etiam Ecclesiæ, licet materialiter plures, habentes tamen unum eundemque intitulatum, & in quarum una, dum resider intitulatus, censetur etiam residere in altera, atque ita filius illegitimus non possit obtinere beneficium in una illarum, si parens in earum aliqua habet, aut habuit beneficium, aut ministravit. Barb. loc. cit. num. 16. Garc. loc. cit. num. 75. Pass. loc. cit. num. 242. Item Ecclesia Matrix cum filialibus, si sint unitæ principaliter, ita ut intitulatus in Matrice censeatur etiam intitulatus in filialibus, & omnium habeat administrationem, & obtinentes Ecclesiæ filiales tenentur ministrare in Matrice. Secus si filiales Matrici sint unitæ tantum accessoriæ, & eas obtinentes non teneantur ministrare in Matrice. Barb. num. 23. Garc. num. 62. Pass. num. 244. Item si plures Ecclesiæ aliae unitæ æquè principaliter, secùs si accessoriæ, poterit enim tunc filius obtinere illam accessoriæ unitam, & Pater alteram, si in ista accessoriæ unita non ministrabit. Garc. ibid. Item intelliguntur Ecclesiæ forores, quales dari aliquas in Hispania, ait Castrop. cit. p. 2. num. 14. in quarum una residens censetur in alia residere ex favore & privilegio Pontificis, ita ut in una earum intitulari censetur filius illegiti-

mus, in altera pater, quia jam esset intitulatus in Ecclesia, in qua pater ratione beneficii ministrare censetur, seu in qua pater censetur habere beneficium. Cast. ibid. ex Barb. ad cit. c. 15. Trident. Non tamen intelligatur Ecclesia noviter erecta ex parte alterius Ecclesiæ, & ab ea dismembrata; sic enim poterit filius obtainere Episcopatum noviter erectum ex parte Archi-Episcopatus, quem pater ejus obtainet, vel obtainuit. Barb. loc. cit. num. 10. Pass. num. 246.

Quæstio 275. Quid hic veniat nomine beneficii, & ejusdem beneficii, & habere beneficium?

R Espondeo ad primum: habere stallum vel sedem in choro; hinc si pater ratione dignitatis obtenta in hac Ecclesia, habeat etiam in altera sedem in choro, filius illius illegitimus in neutra harum Ecclesiæ possit obtainere beneficium. Garc. loc. cit. c. 13. n. 66. Barb. loc. cit. n. 14. Pass. loc. cit. num. 247. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. num. 13. quamvis is addat, hanc doctrinam non carere difficultate ob ea, quæ tradit Gonz. ad reg. 8. gl. 10. à num. 16. Item acceprum esse in Clericum Ecclesiæ receptitæ, in qua recepti absque alia provisione divinis inservire, & massa communis participes esse solent. Barb. loc. cit. num. 19. Pass. n. 248. Non tamen intelligatur Capellania amovibilis; hinc obtainere potest filius beneficium in Ecclesia, cui pater ejus inservivit tanquam Capellanus amovibilis. Garc. loc. cit. num. 72. Barb. loc. cit. n. 22. Riccius loc. cit. decis. 373. Campan. rub. 11. c. 13. n. 67. neque etiam Capellania, quæ fundari solet absque auctoritate Episcopi. Barb. loc. cit. n. 24. Gonz. ad reg. 8. cancell. gl. 5. num. 33. Pass. loc. cit. num. 50. citans Castrop.

2. Respondeo ad secundum: nomine ejusdem beneficii venit etiam beneficium accessoriæ unitum alteri, etiam dissoluta unione, ita ut illud prius habitum à patre, habere dein nequeat à filio. Garc. loc. cit. num. 63. quod si tamen beneficium illud accessoriæ unitum per hanc unionem, seu accessum naturam beneficii non amittat, sed accessoriæ illud necessariò administrari debet per Vicarium perpetuum aut temporalem, & non per Rectorem principals beneficii, filium illegitimum posse obtainere hoc accessoriæ, etiā pater obtineat principale beneficium, eò quod sic filius neque obtinet beneficium patris, nec ministret in eadem Ecclesia, supponendo accessoriæ illud esse in Ecclesia diversa; tenet Castrop. de benef. d. 4. p. 2. num. 12. citans pro hoc Garc. p. 7. c. 3. num. 61. & Barb. ad cit. c. 15. Trident. & de potest. Episc. alleg. 65. num. 11. Non tamen intelligatur Canonicus, qui tempore, quo eum pater possidebat, erat tantum portio; factum enim per hoc jam est aliud beneficium. Gonz. loc. cit. Barb. loc. cit. num. 5. Lott. de re benef. l. 3. q. 84. nu. 210. Castrop. loc. cit. n. 15. qui tamen recte hunc terminum adjicit: *portio non beneficiale.*

3. Respondeo ad tertium: per habere beneficium intelligitur quomodounque illud possidere. Barb. loc. cit. num. 25. Pass. 252. Etsi per Procuratorem tantum sumpta possidet, Paxjordan. l. 10. tit. 19. num. 54. Item licet nunquam in illa Ecclesia ministrabit pater aut fructum aliquem perceperit. Abb. in c. transmiss. de fil. presb. in 6. Garc. num. 36. Barb. num. 31. Item licet possessionem habue-